

Województwo Opolskie

Zestawienie uwag, wniosków i opinii
z dodatkowych konsultacji społecznych
i opiniowania projektu uchwały
Sejmiku Województwa Opolskiego
w sprawie Programu ochrony powietrza
dla województwa opolskiego

Opracowanie zostało dofinansowane ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu

Zrealizowane zgodnie z umową nr R.U.DOA-IV.273.35.2019 z dnia 11.12.2019 roku na zlecenie Województwa Opolskiego oraz z Aneksem nr 1 z dnia 03.04.2020 roku, Aneksem nr 2 z dnia 14.05.2020 roku oraz Aneksem nr 3 z dnia 20.05.2020 roku

Kierownik	mgr inż. Aneta Lochno	
Zespół autorski ATMOTERM S.A.	mgr Anna Wahlig mgr inż. Magdalena Załupka inż. Edyta Benikas mgr inż. Urszula Chmura mgr inż. Ewelina Wikarek - Paluch mgr inż. Piotr Łuczak mgr inż. Janusz Pietrusiak mgr inż. Marek Rosicki mgr inż. Tomasz Przybyła mgr inż. Ireneusz Sobecki mgr Wojciech Wahlig	

Nadzór merytoryczny nad projektem:

Program został przygotowany przy współpracy z Departamentem Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

Manfred Grabelus	– Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska
Małgorzata Juszczyżyn-Pieczonka	– Z-ca Dyrektora Departamentu Ochrony Środowiska
Kamil Nowak	– Zespół Polityki Ekologicznej
Katarzyna Oszańca	– Zespół Polityki Ekologicznej
Grażyna Przyłucka	– Zespół Polityki Ekologicznej
Agnieszka Trela	– Zespół Polityki Ekologicznej

W niniejszym zestawieniu przedstawiono uwagi, wnioski i opinie, które wpłynęły w trakcie dodatkowego procesu konsultacji społecznych i opiniowania, którego przedmiotem był projekt uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego, którego integralną częścią jest Plan działań krótkoterminowych. Projekt został przyjęty przez Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą nr 2828/2020 z dnia 1 czerwca 2020 r. i skierowany do konsultacji społecznych i opiniowania.

Zestawienie zawiera uwagi, wnioski i opinie, wraz z proponowanym przez Wykonawcę sposobem uwzględnienia oraz z wyjaśnieniem, które wpłynęły:

- w trakcie dodatkowych konsultacji społecznych przeprowadzonych zgodnie z art. 91 ust. 9 ustawy Prawo ochrony środowiska¹ oraz na podstawie art. 30, 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie² (Tabela 4);
- w trakcie spotkania konsultacyjnego przeprowadzonego w dniu 18 czerwca 2020 r. (Tabela 3);
- procesu opiniowania z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego IV Kadencji oraz w trakcie dodatkowych konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi (Tabela 4);
- procesu opiniowania przez właściwych starostów powiatowych, wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zgodnie z art. 91 ust. 2, 6 oraz art. 92 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Tabela 1 i 2).

---

¹ Tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.

² Tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.

Opiniowanie przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz starostów powiatów

Tabela 1. Odniesienie do uwag i wniosków wniesionych na etapie opiniowania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów oraz starostów powiatów województwa opolskiego do projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
1.	Urząd Miasta Opola	Tabela 59. Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie miasto Opole (PL_1601_ZSO) Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego	1. Proponuję, aby w tabeli 59 pn. „Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie miasto Opole (PL_1601_ZSO) Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” w kolumnie dot. „Monitorowania realizacji” dopisać wiersz „instytucja sprawozdająca” – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu. Za dopisaniem ww. instytucji przemawia fakt, że ww. Fundusz realizuje Program „Czyste Powietrze” w województwie opolskim (w tym w Opolu). WFOŚiGW w Opolu jest instytucją niezależną od Miasta Opola i może być problem z udzielaniem informacji nt. udzielonych dotacji na zmianę sposobu ogrzewania w przypadku konieczności ich pozyskania na potrzeby sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji działań naprawczych w zakresie redukcji emisji, realizowanych na terenie miasta Opola.		Uwzględniono W tabeli 59 dla strefy miasto Opole oraz w tabeli 62 dla strefy opolskiego dodano WFOŚiGW w Opolu jako organ sprawozdający.
2.			2. Proponuję, aby w ww. Programie ochrony powietrza w jednym miejscu dokumentu wskazać (lub doprecyzować zapisy) obligatoryjne zadania naprawcze do wykonania. Aktualnie w projekcie ww. dokumentu działania naprawcze znajdują się w różnych jego częściach. Trudno jednoznacznie stwierdzić, które z ww. działań		Uwzględniono Dodano zapisy odnośnie obowiązku realizacji działań w rozdziale 9.3 i rozdziale 9.4, natomiast w rozdziale 9.2 wskazane zostały działania fakultatywne.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			są obowiązkowe do realizacji i będą mogły być przedmiotem kontroli. Podrozdział 9.3 projektu Programu zawiera wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych, czy w związku z tym należy rozumieć, że tylko realizacja działań w nim wymienionych jest obligatoryjna? Tym bardziej, że w rozdziale 10 projektu Programu wskazano wskaźniki monitorowania realizacji działań naprawczych wymienionych w podrozdziale 9.3.		
3.	Wójt Gminy Pokój		Wójt Gminy Pokój negatywnie zaopiniował wskazane do osiągnięcia w programie wskaźniki, ze względu na brak realności ich osiągnięcia w zakładanym czasie. Biorąc pod uwagę realne możliwości ubiegania się o środki finansowe na realizację wymiany kotłów i termomodernizacji nie ma znaczącego zainteresowania po stronie mieszkańców gminy. Z analizy potrzeb wynika, że mieszkańcy są skłonni do wymiany źródeł ciepła, gdy udział własny wyniesie 1% oraz będzie możliwość uzyskania dofinansowania do opatu. Gmina Pokój należy do samorządów ubogich, dla których wskaźnik G wynosi 1248,36 zł na ten rok. Realnie na zadania z zakresu dofinansowania do wymiany źródeł ciepła może przeznaczyć w skali roku 10 000 zł, przy jednoczesnym zaprzestaniu do dofinansowania do usuwania wyrobów azbestowych. Biorąc pod uwagę realne dochody, które mogą przeznaczyć mieszkańcy gminy Pokój (ok. 20% z nich		Uwaga nieuwzględniona Działania w programie ochrony powietrza zostały zweryfikowane po konsultacjach społecznych i opiniowaniu. Zmieniono m.in. metodykę wyliczenia efektu ekologicznego uwzględniając m.in. roczną ocenę jakości powietrza za rok 2019. Niezbędnym działaniem jest edukacja mieszkańców, aby zachęcić ich do wymiany źródeł spalania paliw. Zapewnienie 1 kontroli rocznie nie spełni celu zadania związanego z kontrolą. Na zły stan powietrza wpływa wykorzystywanie paliw stałych złej jakości do produkcji ciepła lub podgrzewania wody w domach. Wiele osób spala węgiel, biomasę oraz odpady powstające w gospodarstwach domowych, które mają różny skład, a spalane w instalacjach nieprzystosowanych do tego mogą niszczyć zdrowie i życie ludzkie oraz środowisko. Wobec powyższego działanie związane z prowadzeniem kontroli jest bardzo istotne.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			to osoby starsze, na emeryturze rolniczej, 20 % korzystające z zasiłków z opieki społecznej) oraz możliwości dofinansowania ze strony gminy Pokój nie można uznać zaproponowanych wskaźników za możliwe do osiągnięcia w całym okresie dla gminy Pokój. Jednocześnie informuję, że ze względu na ograniczone możliwości finansowe związane z utrzymywaniem służb administracji realne jest przeprowadzenie 1 kontroli rocznie.		
4.	Starostwo Powiatowe w Brzegu	Tabela 63. Działanie nr PL1602/02, kod PL1602_EE (Prowadzenie edukacji ekologicznej związanej z ochroną powietrza)	W tabeli podano, iż organem sprawozdającym są: wójtowie, burmistrzowie gmin strefy opolskiej, Prezydent Kędzierzyna-Koźla oraz jednostka realizująca zadanie są: wójtowie, burmistrzowie gmin strefy opolskiej, Prezydent Kędzierzyna Koźla, organizacje pożytku publicznego, jednostki oświatowe. Proszę o doprecyzowanie, czy jednostki oświatowe mają same składać sprawozdanie do Marszałka oraz które jednostki oświatowe tj. czy podlegające tylko wójtom i burmistrzom, czy wszystkie jednostki podlegające również staroście.		Wyjaśnienie Działania edukacyjne powinny być sprawozdawane przez wszystkie jednostki oświatowe do organów lokalnych tzn. do gminy, starosty. W tabeli 63 dodano starostów jako organ sprawozdający.
5.	Starosta Kędzierzyńsko-Kozielski	Tabela 81. Zestawienie działań krótkoterminowych przewidzianych do realizacji w województwie opolskim	Działanie „Działania ostrzegawcze” w kolumnie 5 „Podmioty odpowiedzialne” odpowiednio dokonać zapisu: 1. w wierszu 1 „Samorządy gminne, samorządy powiatowe, placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, placówki opieki zdrowotnej”. 2. w wierszu 2 „Samorządy gminne,	Korekta zmiany dotychczasowych zapisów „Programu(…)” wynika z faktu, że Powiat jest organem założycielskim dla szkół średnich, szpitali, DPS-ów i domów dziecka, wobec czego również powinien uczestniczyć w działaniach ostrzegawczych.	Uwzględniono Odpowiednie zapisy zostały zmienione w dokumencie w tabeli 81.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			<i>samorządy powiatowe, placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, placówki opieki zdrowotnej, pracodawcy”.</i>		
6.	Starostwo Powiatowe w Kluczborku	Tabela 79 i 80	W tabelach nr 79 str. 183 i nr 80 str. „Tryb uruchamiania i karta działań w przypadku ogłaszania Poziomu 2,3”, sposób informowania przedstawiony w kolumnie „Charakter ogłoszenia / Sposób informowania”, dla poziomu wojewódzkiego powinien w pkt 4) otrzymać brzmienie „WCZK przekazuje do PCZK/Wydziały odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe w starostwach powiatowych informacje drogą elektroniczną - i - tel. (forma SMS)”.	Przekazanie przez WCZK informacji drogą SMS-ową do PCZK spowoduje bardzo szybkie, skuteczne poinformowanie przez PCZK również drogą SMS-ową podmiotów wskazanych do poinformowania na poziomie powiatowym o wprowadzeniu Alarmu I stopnia czy też Alarmu II stopnia.	Uwzględniono Zapis odnośnie formy informowania zostały zmienione w Tabeli 79 i Tabeli 80.
7.		Tabela 79 i 80	W tabelach Nr 79, 80 „Tryb uruchamiania i karta działań w przypadku ogłaszania Poziomu 2,3”, sposób informowania przedstawiony w kolumnie „Charakter ogłoszenia / Sposób informowania” dla poziomu wojewódzkiego w pkt 6), który brzmi „WCZK obwieszcza informację społeczeństwu poprzez Regionalny System Ostrzegania” czy nie należy rozpatrzyć możliwość wykorzystania bezpośredniego poinformowania ludności z zagrożonego obszaru poprzez powszechnie stosowany ALERT RCB.	Przekazanie informacji poprzez ALERT RCB dociera bezpośrednio do wszystkich osób posiadających tel. komórkowe znajdujących się w obszarze zagrożenia, natomiast, żeby otrzymać informacje z RSO trzeba się do systemu RSO zalogować, w związku z czym ilość osób, do których dociera informacja o zagrożeniu jest niewielka w porównaniu do powszechnego już ALERTU RCB.	Uwzględniono Zapis odnośnie formy informowania zostały zmienione w Tabeli 79 i Tabeli 80.
8.		Tabela 39	Na rysunku nr 39 na str. 192 przedstawiającej w formie graficznej schemat przepływu informacji w ramach PDK należy zgodnie z określonymi w PDK zadaniami dla poziomu powiatowego zmienić wskazanie przekazywania informacji przez PCZK	Zachowanie zgodności z określonymi w PDK zadaniami dla PCZK i samorządu gminnego. Należy również doprowadzić do właściwego wskazania zadań przez opisujące je strzałki.	Uwzględniono Zmieniony został schemat przepływu informacji w ramach PDK.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			<p>z „Dyrektorzy placówek ochrony zdrowia”, na „Zarządzający podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie lecznictwa szpitalnego”.</p> <p>Należy także w tym samym oknie dopisać „Dyrektorzy placówek oświatowych i opiekuńczych” Wówczas okno będzie zawierać zadania informowania przez PCZK.</p> <p>„Dyrektorzy placówek oświatowych i opiekuńczych, Zarządzający podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie lecznictwa szpitalnego.”</p> <p>W związku z tym należy do informowania przez samorządy gminny zadania „Dyrektorzy placówek oświatowych i opiekuńczych” dodać zadanie - „Zarządzający podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej”.</p> <p>Wówczas okno będzie zawierać zadania „Dyrektorzy placówek oświatowych i opiekuńczych, Zarządzający podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej”.</p>		

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
9.	Burmistrz Tułowic		Gmina, nie ma wpływu na brak realizacji niektórych założeń dotyczących realizacji programu. Wnosi się o obniżenie kar finansowych nakładanych na gminy.	Nałożenie na gminę niewspółmiernych kar za	Uwaga nieuwzględniona W Programie nie ma możliwości zmian odnośnie kar za brak realizacji działań, ponieważ regulują to przepisy prawa. W Programie są wskazane działania wspomagające. Realizacja pozyskanego projektu LIFE w województwie opolskim będzie również doskonałym sposobem na wspomaganie gmin i powiatów w realizacji działań naprawczych.
10.	Wójt Gminy Łambinowice		Gmin, zwłaszcza wiejskich nie stać na realizację wszystkich zamierzeń „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”. Brak przewidzianych wpływów do Urzędu Gminy w Łambinowicach w roku 2020 skutkuje koniecznością zawieszenia wielu inwestycji. Na gminy nakłada się coraz więcej obowiązków, ale brak jest ich finansowania. Wnosi się o zawieszenie realizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” w roku 2020 z powodu wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego wywołanego przez COVID-19.	Realizacja wielu założeń „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” w roku 2020 jest nie możliwa do wykonania ze względu na brak środków w budżecie gminy spowodowany wystąpieniem COVID-19.	Uwaga nieuwzględniona Program ochrony powietrza nie jest programem na jeden rok realizacji, ale jego realizacja planowana jest do roku 2026 roku, dlatego zmiana budżetu wywołana epidemią COVID-19 nie powinna wpływać na realizację działań przez samorząd.
11.			Gmina, nie ze swojej winy może otrzymać wysokie kary za brak realizacji niektórych założeń dotyczących realizacji programu. Wnosi się o obniżenie kar finansowych nakładanych na gminy.	Nałożenie na gminę niewspółmiernych kar do braku realizacji zamierzeń programu skutkuje w latach kolejnych koniecznością zaniechania kolejnych inwestycji oraz niemożnością wykonania wielu zadań własnych.	Uwaga nieuwzględniona W Programie nie ma możliwości zmian odnośnie kar za brak realizacji działań, ponieważ regulują to przepisy prawa. W Programie są wskazane działania wspomagające. Realizacja pozyskanego projektu LIFE w województwie opolskim będzie również doskonałym sposobem na wspomaganie

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
					gmin i powiatów w realizacji działań naprawczych.
12.	Wójt Gminy Murów		Odnosząc się do punktu dotyczącego ograniczenia emisji wtórnej pyłów poprzez czyszczenie dróg na mokro, biorąc pod uwagę, że większość dróg w Gminie Murów jest drogami powiatowymi, proszę o wskazanie podstaw prawnych do wyegzekwowania od Zarządu Dróg Powiatowych w Opolu czyszczenie ulic na mokro.		Wyjaśnienie Program ochrony powietrza wskazuje konieczność czyszczenia dróg na mokro, dlatego też działania te powinny być prowadzone przez powiat. W obecnym Programie działania związane z czyszczeniem dróg na mokro są jedynie działaniami fakultatywnymi, dlatego nie ma obowiązku ich realizacji. Wszystkie działania obowiązkowe znajdują się w rozdziale 9.3 oraz w rozdziale 9.4 Programu
13.	Urząd Miejski w Prudniku		<i>Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego</i> wymaga doprecyzowania zapisów w zakresie: <i>1. Planowanych do realizacji działań naprawczych</i> (dział 9.3) dotyczących okresu przez jaki należałoby wymagać od beneficjenta stosowania paliwa o parametrach dopuszczonych przez producenta kotła - w przypadku udzielenia dofinansowania do zakupu urządzenia na paliwo stałe. Ponadto dopuszczone do sprzedaży paliwa stałe spełniają już odpowiednie normy określone w Rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, w związku z czym weryfikacja jakości kupowanego przez Beneficjenta paliwa (np. na podstawie faktur jego zakupu) nie powinna już być wymagana i podlegać weryfikacji zwłaszcza, że niemożliwe jest sprawdzenie organoleptyczne jakości przez ilości		Uwzględniono częściowo 1. W opisie działań w rozdziale 9.3 dodano opis „Użytkowanie takiego paliwa powinno odbywać się jeśli beneficjent ma dostęp do takiego paliwa w czasie użytkowania urządzenia.” Natomiast w odniesieniu do działań kontrolnych w programie znajduje się zapis iż kontrola pod kątem rodzaju stosowanego paliwa odbywać się może na podstawie udostępnionego przez mieszkańca świadectwa jakości paliwa stałego. Kontrolujący mogą również pobrać próby pozostałości spalania z pieca. 2. Wskazanie efektu rzeczowego działania w podziale na powiaty ma być wskaźnikiem do oceny w sprawozdaniach przekazywanych do Ministra Klimatu przez Urząd Marszałkowski. Nie ma konieczności podania efektu na gminy, dlatego też działanie to zostało podane na powiaty.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			<p>posiadanego przez Beneficjenta paliwa z rzeczywiście zakupionym na które wystawiona zostałaby faktura.</p> <p>2. <i>Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie opolskiej w zakresie Efektu rzeczowego dla Działania nr PI1602/01, tj. Powierzchni lokali/budynków, na której zlikwidowano nieefektywne źródło ciepła na paliwa stałe [m²], którego wartości do osiągnięcia na poszczególne lata dla strefy opolskiej zostały wyszczególnione w tabeli 65 jedynie w podziale na powiaty, co w odniesieniu do Organu sprawozdającego (wójtowie, burmistrzowie gmin strefy opolskiej, Prezydent Kędzierzyna-Koźła) nie daje możliwości weryfikacji osiągnięcia w/w wskaźnika.</i></p>		
14.	Burmistrz Strzelec Opolskich		<p>Proszę o uwzględnienie uwagi wskazanej w formularzu uwag przesłanym dnia 24.04.2020 r. tj.: „<i>Prosimy o zawarcie w programie rozdziału związanego z proponowane / procedurą w zakresie „Prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów w podziale na Gminy posiadające straż miejską i te które jej nie posiadają.</i>”</p> <p>Wnioskuje ponownie o wprowadzenie ww. uwagi.</p>	<p>Nadmieniam, że w dokumencie p n.: „<i>Zestawienie uwag, wniosków i opinii z konsultacji i opiniowania Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego</i>” Wykonawca opracowania stwierdza, że uwaga została uwzględniona. Natomiast w rozdziale 9.3 na stronie 124 i 125 nie wprowadzono proponowanych przez Gminę rozwiązań w zakresie przeprowadzania kontroli. Gmina nie wniosowała o wprowadzenie zapisu w zakresie szkolenia, dlatego też nie można traktować niniejszego zapisu jako uwzględnienia uwagi Gminy. W związku z powyższym ponownie proszę o uwzględnienie uwagi</p> <p>1 wprowadzenie proponowanych rozwiązań.</p>	<p>Uwzględniono częściowo</p> <p>Zapis odnośnie sposobu zgłaszania przez mieszkańców interwencji został ujęty rozdziale 9.3 na str. 125 „<i>Zaleca się udostępnienie mieszkańcom numeru telefonu oraz formularz internetowy do zgłaszania wszelkich przypadków naruszeń dotyczących ochrony powietrza wraz z wymienieniem dokładnej listy zakazów, sposobów rozpoznania ich naruszenia (w celu ograniczenia liczby fałszywych alarmów) oraz minimalnych informacji, potrzebnych jednostce do podjęcia interwencji.</i>”</p> <p>Co do zasady, do wszczęcia i przeprowadzenia kontroli paleniska nie jest wymagane spełnienie szczególnych przesłanek, pod warunkiem że dokonuje jej organ do tego uprawniony.</p>

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
				<p>Uzasadnienie z formularza uwag z dnia 24.04.2020 r.: <i>Ze względu na brak konkretnych wytycznych w ustawie prosimy o wprowadzenie proponowanych rozwiązań w zakresie przeprowadzania kontroli zwłaszcza w gminach, gdzie nie ma straży miejskiej. Proponujemy wprowadzenie następujących zagadnień:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. W jaki sposób mieszkańcy mają zgłaszać podejrzenie spalania odpadów? Czy przyjmować anonimowe skargi? (Gmina Strzelce Opolskie nie przyjmuje ze względu na unikanie problemów sąsiedzkich. Osoby, które zgłaszają sąsiadów z tzw. „złośliwości” nie chcą podawać swoich danych).</i> <i>2. Jaki powinien być termin przeprowadzenia kontroli? Czy mamy stosować się do KPA czy każda gmina powinna opracować własną procedurę i jej się trzymać?</i> <i>3. Czy na każdą kontrolę powinniśmy zabierać funkcjonariuszy Policji?</i> <i>4. Czy w Gminach powinni być zatrudnieni pracownicy zajmujący się tylko i wyłącznie kontrolami?</i> <i>5. Co powinny zawierać protokoły z kontroli i czy można je udostępniać do wglądu osobom zainteresowanym?</i> <i>6. Czy kontrolować należy jedynie osoby fizyczne jak wpisano w programie (str. 124, 125), czy również przedsiębiorców nie podlegających kontrolom prowadzonym przez WIOS?</i> 	<p>Zgodnie z art. 379 ust. 1 ustawy POŚ marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska (w tym przepisów tzw. uchwały antysmogowej) w zakresie objętym właściwością tych organów. Wskazane organy mogą upoważnić do wykonywania funkcji kontrolnych pracowników podległych im urzędów (art. 379 ust. 2 ustawy POŚ). Nie ulega wątpliwości, że wójt, burmistrz lub prezydent jest organem właściwym do kontroli osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (art. 378 ust. 3 ustawy POŚ), a także – w ograniczonym zakresie – przedsiębiorców w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi na podstawie art. 9u ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 3 i 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Jeśli kontrola prowadzona jest przez uprawniony organ, nie jest konieczne spełnienie dodatkowych przesłanek takich jak zawiadomienie o podejrzeniu naruszenia przepisów o ochronie środowiska, zauważenie nieprawidłowości (np. ciemnego dymu z komina), dokonania uprzedniego zawiadomienia właściciela kontrolowanej nieruchomości itp. Kontrola może być zarówno interwencyjna, jak i rutynowa. Informacje odnośnie kontroli z Policją zostały dodane do opisu kontroli. Kontrolę może przeprowadzać upoważniony urzędnik gminy. Opis upoważnienia został dodany do programu. Dopuszczalne jest udzielenie odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji dotyczących ogólnych wyników kontroli,</p>

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
					<p>ze wskazaniem czy kontrola została przeprowadzona, a także czy wykazała popełnienie wykroczenia, czy nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego lub skierowano wniosek o ukaranie do właściwego sądu.</p> <p>Co do zasady kontrola przedsiębiorców jest zadaniem Inspekcji Ochrony Środowiska, a w zakresie ich właściwości również starostów i marszałków województw. Jednakże zgodnie z art. 9u ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wójtowie (burmistrzowie i prezydenci miast) sprawują kontrolę wszystkich podmiotów władających nieruchomościami w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Przeprowadzenie kontroli u przedsiębiorcy podlega odrębnym regulacjom, choć niewątpliwie również do nich stosuje się ww. przepis kodeksu karnego. Co do zasady, również przedsiębiorca ma obowiązek umożliwienia dokonania czynności kontrolnych, w tym pobrania próbek popiołu zgodnie z art. 379 ust. 6 ustawy POŚ.</p> <p>Szczegółowe wytyczne w zakresie kontroli planuje się opracować w ramach projektu pn. Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w województwie opolskim w ramach Programu LIFE.</p>
15.			<p>W związku z nieuwzględnieniem uwagi Gminy zawartej w formularzu z dnia 24.04.2020 r. tj.: „Dlaczego w programie w zakresie działań naprawczych zostały pominięte zadania związane z redukcją emisji liniowej? W Gminie Strzelce Opolskie znaczący ładunek zanieczyszczeń pochodzi właśnie z emisji liniowej ze względu na drogę</p>	<p>Wnioskuje ponownie o wprowadzenie informacji, która jest priorytetowa dla Gminy Strzelce Opolskie w zakresie obwodnicy. Informacja ta może zostać zawarta w tzw. kierunkach działań jako dobra praktyka. Prosimy jednak o wskazanie jaka redukcja emisji może się pojawić przy budowie obwodnicy miasta i wyprowadzeniu ruchu</p>	<p>Uwzględniono</p> <p>W rozdziale 9.3 zostały dodane zapisy odnośnie ograniczania emisji z transportu ograniczenie ruchu pojazdów w centrach miast - ograniczenie emisji z transportu poprzez rozbudowę obwodnic i dróg alternatywnych, a prowadzenie ograniczeń w poruszaniu się pojazdów po drogach. Działania te mają na celu zmniejszenie natężenia ruchu</p>

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			<p>tranzytową przecinającą Strzelce Opolskie, która generuje intensywny ruch drogowy prowadzący do autostrady A4." Wnioskuje ponownie o wprowadzenie ww. uwagi.</p>	<p>z centrum. Wprowadzenie tego typu zapisu w Programie Ochrony Powietrza wsparłoby starania Gminy o wybudowanie obwodnicy.</p> <p>Uzasadnienie z formularza uwag z dnia 24.04.2020 r.:</p> <p><i>Dziennie przez miasto Strzelce Opolskie przejeżdża ok 13 000 samochodów w tym duża część samochodów ciężarowych, autobusów, samochodów dostawczych itp.</i></p> <p><i>Gmina Strzelce Opolskie od wielu lat walczy o wybudowanie obwodnicy, która miałaby wyprowadzić ruch samochodowy z centrum miasta. W Programie budowy 100 Obwodnic na lata 2020 - 2030 obwodnica dla Gminy Strzelce Opolskie została pominięta i Gmina prowadzi rozmowy w zakresie wprowadzenia jej ponownie do programu. Wybudowanie obwodnicy znacząco zredukowałoby emisję zanieczyszczeń w Gminie. Prosimy o uwzględnienie zadania związanego z ograniczeniem emisji liniowej w zakresie budowy obwodnicy dla Strzelec Opolskich i zaznaczenie dużego znaczenia jej wpływu na emisję w Gminie.</i></p>	<p>na drogach.</p>
16.			<p>W związku z nieuwzględnieniem uwagi Gminy zawartej w formularzu z dnia 24.04.2020 r. tj.: „<i>Prosimy o zaznaczenie faktu, iż Programy Czyste Powietrze, Stop Smog i niektóre programy dotacji Gminnych mogą się łączyć.</i>” Wnioskuje ponownie o wprowadzenie ww. uwagi.</p>	<p>Jasne jest, że warunki udzielenia dofinansowania są zależne od regulaminu danego Programu, natomiast warto zauważyć, że większość programów Gminnych i program Czyste powietrze umożliwia łączenie z innymi programami. Dlatego też niezasadne jest twierdzenie, iż ten fakt nie ma przełożenia na liczbę wykonanych inwestycji z danego programu. Dlatego też należałoby jasno zaznaczyć w POP, że w przypadku, gdy dane</p>	<p>Uwzględniono częściowo</p> <p>Zintegrowanie wszystkich programów dofinansowania i zebranie informacji o realizacji działań jest celem samorządu lokalnego, który wyeliminuje duplikaty działania. W Programie nie ma możliwości regulowania tego działania. Zapis odnośnie łączenia środków z różnych form dofinansowania zostało dodane do programu w rozdziale 9.3 przy działaniu <i>Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW łącznie,</i></p>

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
				zadanie jest współfinansowane z kilku programów nie należy go wykazywać w każdym z nich, ponieważ efekt ekologiczny z ww. zadania jest jeden niezależnie od wysokości dofinansowania i jego źródeł. Przykładowo: jeśli mamy wymianę ogrzewania na gazowe na nieruchomości położonej w Strzelcach Opolskich, a wnioskodawca otrzymał dotację z Gminy i z Czystego powietrza to wykazywany jest efekt ekologiczny z wymiany 1 pieca przy współfinansowaniu środków. W związku z powyższym wnioskuję ponownie o wprowadzenie zapisów, które eliminowałyby możliwość pojawiania się tych samych inwestycji w sprawozdaniach od różnych podmiotów. Ta sprawa jest niezbędna do uregulowania!!!	w których następuje spalanie paliw stałych.
17.		Tabela 68	Na stronie 157 w tabeli 68 podano jedynie koszty w podziale na powiaty. Ze względu na zawarcie danych w różnej konfiguracji w tabelach 67 i 68 zachodzi brak możliwości analizy informacji. W związku z powyższym proszę o korektę zestawienia zawartego w tabeli 68 w podziale na gminy analogicznie jak w tabeli 67.		Uwaga nieuwzględniona Koszty podane w tabeli 67 dotyczą kosztów złej jakości powietrza a nie kosztów działań naprawczych. Zostały wyliczone dla całkowitej wielkości emisji z każdej gminy. W tabeli 68 wskazane zostały koszty uniknięte ze względu na przeprowadzoną redukcję emisji, która została wyliczona na powiaty. Dlatego też nie ma możliwości wskazania tych kosztów na gminy.
18.			W 1 wersji programu pod harmonogramem na str. 125 znajdowała się tabela nr 64 zawierająca szczegółowe informacje w zakresie ilości redukcji emisji zanieczyszczeń w podziale na poszczególne gminy. W aktualnej wersji programu tabela		Uwaga nieuwzględniona W obecnej wersji Programu zostały dokonane zmiany wynikające z uwag i opinii składanych w podczas konsultacji społecznych i opiniowania. Zmiana efektu ekologicznego na metry kwadratowe efektu wynika z uwag Ministra

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			<p>ta została usunięta. W tym miejscu została wstawiona nowa tabela zawierająca informacje o wymaganej powierzchni, na uwagi składane w formularzu z dnia 24.04.2020 r. i ww. zmianę nie ma możliwości analizy uwzględnienia uwag w zakresie zmniejszenia ilości emisji dla Gminy Strzelce Opolskie. W związku z powyższym wnioskuję o udostępnienie danych zmienionych w obecnej wersji programu w zakresie konieczności redukcji emisji dla Gminy Strzelce Opolskie służących do przeliczenia informacji zawartych w tabeli 65 na stronie 142 programu. Bez udostępnienia ww. informacji nie ma możliwości zestawienia danych zawartych w obu wersjach programu.</p>		<p>Klimatu. Wyliczone sumy efektów ekologicznych na powiaty są podstawą do analizy przez Urząd Marszałkowski sprawozdania z realizacji przekazywanego do Ministra Klimatu.</p>
19.			<p>W wersji uwag z dnia 24.04.2020 r., wskazywano, że obciążenie Gminy Strzelce Opolskie tak dużą wartością redukcji emisji jest nie akceptowalne. Przy znacznych zmianach w zapisach pod harmonogramem realizacji zadań nie ma możliwości zestawienia danych zawartych w obu wersjach programu. Dlatego też wnioskuję o szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie bądź o spotkanie z przedstawicielami wykonawcy lub/i Urzędy Marszałkowskiego celem wyjaśnienia wyżej opisanych kwestii, a zwłaszcza zmniejszenia wartości redukcji emisji wskazanej w projekcie POP.</p>		<p>Uwzględniono Wielkość redukcji w programie została zmieniona w stosunku do pierwszej wersji Programu. Wielkość redukcji dla Strzelec Opolskich obecnie wynosi 20 350 m² powierzchni mieszkań, co przekłada się na redukcję emisji 17,13 Mg dla pyłu zawieszonego PM10. Wielkość powierzchni na której powinny być przeprowadzone działania to zaledwie 2,4% sumarycznej powierzchni mieszkań według GUS w gminie. Zatem poziom wymaganego efektu redukcji jest niewielki i możliwy do realizacji w zakładanym czasie.</p>

Tabela 2. Odniesienie do uwag i wniosków wniesionych po terminie oficjalnych konsultacji społecznych i opiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
1.	Urząd Miasta Nysa		Str. 19 Należy zmienić zapis: „Istotną kwestią i szansą na skuteczną realizację działań naprawczych jest podjęta przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2018 roku uchwała Nr XXXII/367/2017 z dnia 26 września 2017 r.”	Uchwała została podjęta w 2017 a nie 2018 r.	Uwzględniono Zapis został skorygowany
2.			Str. 52 „W analizowanym okresie nie wystąpiły na terenie strefy opolskiej przekroczenia poziomu alarmowego stężenia 24-godzinnego dla pyłu zawieszonego PM10” Poziomy alarmowe zanotowano w 2017 roku na stacjach w Kędzierzynie Koźlu oraz Zdzeszowicach (301 µg/m ³).	Jeśli zdanie pierwsze odnosi się do roku 2018, należałoby o tym wspomnieć zamiast używać zwrotu „analizowany okres”. W przeciwnym wypadku można uznać że dotyczy ono również okresu lat 2013-2018 i wtedy zapisy są sprzeczne.	Uwzględniono Zapis został skorygowany
3.			str. 123 W przypadku udzielania dofinansowania do zakupu urządzenia na paliwo stałe, beneficjent powinien zobowiązać się do stosowania paliwa o parametrach dopuszczonych przez producenta kotła, co również powinno podlegać weryfikacji (np. na podstawie faktur zakupu paliwa)”	Gmina Nysa, ani w Regulaminie udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Nysa na dofinansowanie zadań związanych z ochroną powietrza, ani w umowie z dotowanym, nie posiada zapisu dotyczącego zobowiązania do konieczności stosowania paliwa o parametrach dopuszczonych przez producenta kotła. Niemniej jednak, składając wniosek o udzielenie dotacji, wnioskodawca oświadcza pisemnie że jest świadomy konieczności realizacji inwestycji polegającej na wymianie źródła ciepła m.in. zgodnie z normami i zaleceniami producentów urządzeń. Czy taki oświadczenie jest wystarczające aby realizacja gminnego systemu dopłat do wymiany źródeł ciepła była zgodna z programem ochrony powietrza dla	Wyjaśnienie W programie ochrony powietrza wskazane jest, że beneficjent może być kontrolowany pod względem stosowanego paliwa, dlatego też samo oświadczenie jest właśnie zobowiązaniem, które powinno być weryfikowane przy kontrolach.

Zestawienie uwag, wniosków i opinii z dodatkowych konsultacji społecznych i opiniowania
projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
				województwa opolskiego?	
4.			Str. 123 Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych „Likwidacja taka nie dotyczy pieców kaflowych wykorzystywanych, jako piece akumulacyjne przy ogrzewaniu elektrycznym oraz pieców objętych opieką konserwatora zabytków, pod warunkiem, że piece te nie będą podłączone z przewodem kominowym”. Proponuje się zapis: Likwidacja taka nie dotyczy pieców kaflowych, pod warunkiem ich trwałego odłączenia od przewodu kominowego	Podczas opiniowania pierwszej wersji POP zaproponowano już taki zapis. W zestawieniu uwag, wniosków i opinii z konsultacji i opiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego wskazano że uwaga została uwzględniona. Tymczasem została uwzględniona tylko częściowo. Gmina Nysa, zgodnie z Regulaminem udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Nysa na dofinansowanie zadań związanych z ochroną powietrza, dopuszcza możliwość pozostawienia pieca kaflowego pod warunkiem trwałego usunięcia połączenia pieca z przewodem kominowym poprzez zamurowanie wlotów kominowych, bez względu na to czy będzie on wykorzystywany jako piec akumulacyjny przy ogrzewaniu elektrycznym lub czy jest objęty opieką konserwatora zabytków. Nie chcielibyśmy, aby zapisy naszego regulaminu był sprzeczne z Programem ochrony powietrza dla województwa opolskiego.	Uwzględniono Na str. 123 w opisie zadania uwzględniono zapis: „pod warunkiem, że piece te zostaną trwale odłączone od przewodu kominowego”
5.			Str. 124 Prowadzenie działań kontrolnych Brak zapisu o kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów zielonych, o której mowa w harmonogramie (str. 141, Tabela 64, opis). Z kolei na str. 142 brak we wskaźnikach monitorowania postępu o kontroli przestrzegania zakazu wypalania traw i łąk.	Na str. 158 podkreślono iż szacunkowe koszty realizacji działań naprawczych wskazane w harmonogramie, nie stanowią wskaźników, które są wymagane do osiągnięcia w efekcie realizacji Programu. Jeśli tak, to po co wskazywać w harmonogramie nierealne do poniesienia koszty dla niektórych gmin? Czy nie można przyjąć kosztów jakie gminy	Uwzględniono W opisie działania na str. 125 dodano zapis „w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kociach i piecach oraz kontrole przestrzegania zakazu wypalania traw i łąk oraz pozostałości roślinnych”. Na str. 143 dodano we wskaźnikach rozszerzenie wskaźnika dotyczące kontroli zakazu wypalania

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
				wskazują w corocznie składanych sprawozdaniach?	traw i łąk.
6.			str. 125 Prowadzenie działań kontrolnych Zapis „Wskazane jest przeszkolenie kadry urzędników na szczeblu gminnym w zakresie stosowania (...)” proponuje się zastąpić: Wskazane jest przeszkolenie kadry urzędników na szczeblu gminnym oraz strażników miejskich/gminnych w zakresie stosowania (...)	Podczas opiniowania pierwszej wersji POP zaproponowano już taki zapis. W zestawieniu uwag, wniosków i opinii z konsultacji i opiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego wskazano że uwaga została uwzględniona. Tymczasem została uwzględniona tylko częściowo.	Uwzględniono Dodano zapis odnośnie szkoleń w zakresie prowadzenia kontroli. Szczegółowe wytyczne w zakresie kontroli planuje się opracować w ramach projektu pn. Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w województwie opolskim w ramach Programu LIFE.
7.			Str. 127 Tabela 58 Harmonogram realizacji działań naprawczych w województwie opolskim Oprócz Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe, należałoby wspomnieć o Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.		Uwzględniono W harmonogramie dodana została informacja odnośnie rozporządzenia wskazanego w uwadze.
8.			Str. 137 Tabela 62 Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie opolskiej (PL1602_ZSO) Szacunkowa wysokość kosztów realizacji zadania jest zbyt wysoka.	Na str. 158 podkreślono iż szacunkowe koszty realizacji działań naprawczych wskazane w harmonogramie, nie stanowią wskaźników, które są wymagane do osiągnięcia w efekcie realizacji Programu. Jeśli tak, to po co wskazywać w harmonogramie nierealne	Wyjaśnienie Koszty realizacji działań są bezwzględnie wymagane dla każdego działania – zgodnie z wymogami prawnymi. Zostały one wskazane jako szacunkowa wartość na podstawie obowiązujących obecnie cen na rynku w zakresie

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
				do poniesienia koszty dla niektórych gmin? Czy nie można przyjąć kosztów jakie gminy wskazują w corocznie składanych sprawozdaniach?	urządzeń grzewczych i innych parametrów.
9.			Str. 137, 139 i 141 Planowane terminy rozpoczęcia i zakończenia zadań	Proszę o wyjaśnienie dlaczego w działaniu nr PL/160201 termin rozpoczęcia to 01.01.2021 r. a w działaniach nr PL/160202 i PL/160203 jest to 31.08.2020 r.	Wyjaśnienie Działania edukacyjne i kontrolne mogą być realizowane praktycznie od momentu wejścia w życie uchwalonego Programu ochrony powietrza dlatego daty rozpoczęcia to 1.09.2020 r. Natomiast działanie związane z wymianami źródeł wymaga więcej przygotowań finansowych i organizacyjnych, a także związane jest z trwającymi obecnie programami dofinansowania dlatego zaplanowano je dopiero od 2021 roku.
10.			Str. 139 Tabela 63 Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie opolskiej (PL1602_EE) Szacunkowa wysokość kosztów realizacji zadania (w jednej gminie) 50 000 zł jest zdecydowanie za wysoka.	Na str. 158 podkreślono iż szacunkowe koszty realizacji działań naprawczych wskazane w harmonogramie, nie stanowią wskaźników, które są wymagane do osiągnięcia w efekcie realizacji Programu. Jeśli tak, to po co wskazywać w harmonogramie nierealne do poniesienia koszty dla niektórych gmin? Czy nie można przyjąć kosztów jakie gminy wskazują w corocznie składanych sprawozdaniach?	Wyjaśnienie Koszty realizacji działań są wymogiem dla każdego działania. Zostały one wskazane jako szacunkowa wartość na podstawie obowiązujących obecnie cen na rynku w zakresie urządzeń grzewczych i innych parametrów.
11.			Str. 140 Tabela 63 Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie opolskiej (PL1602_EE) Wskaźniki monitorowania postępu Proponuje się zastąpić nazwę wskaźnika „liczba przeprowadzonych akcji szkolnych” na „liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych”	Akcje edukacyjne są kierowane nie tylko do uczniów	Uwzględniono Zapis odnośnie wskaźnika został zmieniony na akcje edukacyjne.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
12.			Str. 142 Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL1602_ZSO w podziale na powiaty strefy opolskiej w poszczególnych latach realizacji Programu	Zastanawiające i budzące wątpliwości jest to w jaki sposób organ kontrolujący realizację działań naprawczych objętych POP, określi czy zadanie pn. „Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW włącznie, w których następuje spalanie paliw stałych”, jest należycie wykonywane przez poszczególne gminy. Ponadto Gmina Nysa, jako największa gmina w powiecie nyskim, obawia się że zostanie w głównej mierze obciążona odpowiedzialnością za osiągnięcie wymaganego efektu w powiecie.	Wyjaśnienie Zmiana w Programie została wprowadzona ze względu na uwagi jakie były zgłaszane w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania m.in. przez Ministra Klimatu. Nie ma położonej odpowiedzialności na poszczególne gminy za osiągnięcie efektu rzeczowego, dlatego też analiza osiągnięcia celów będzie dotyczyła sumarycznie powiatu.
13.			Str. 145 Program „MÓJ PRĄD” Zapis „Mój Prąd zostanie zintegrowany z programem Czyste powietrze (...)” zastąpić zapisem „Mój Prąd został zintegrowany z programem Czyste powietrze”	Od 15 maja br. istnieje możliwość uzyskania dotacji na montaż instalacji fotowoltaicznej bez konieczności składania dwóch osobnych wniosków o czym jest zresztą mowa na str. 146	Uwzględniono Zmieniono zapis zgodnie z uwagą
14.			str. 160 Tabela 69 Wskaźniki redukcji emisji pyłu PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla wybranych działań naprawczych obniżenia emisji z sektora komunalno-bytowego. Wskaźniki dotyczące termomodernizacji należałoby podzielić na większą liczbę, uwzględniając różne działania termomodernizacyjne.	Użycie jednego wskaźnika, bez względu na zakres przeprowadzonej termomodernizacji nie odzwierciedla rzeczywistego efektu ekologicznego. Przykładowo wymiana jednego okna w budynku o powierzchni 200 m ² , zgodnie z przyjętym wskaźnikami spowoduje redukcję emisji większą niż ocieplenie całego budynku o powierzchni 100 m ² . Proszę o ponowne rozpatrzenie uwagi zgłoszonej podczas konsultacji i opiniowania pierwszej wersji POP lub wskazanie w dokumencie, że podany wskaźnik dotyczy tylko pełnej termomodernizacji lub przynajmniej dwóch działań termomodernizacyjnych.	Uwaga nieuwzględniona Nie wskazywano szczegółowych wskaźników odnośnie termomodernizacji, ponieważ różnice w poszczególnych rodzajach nie wpływają istotnie na wielkość efektu ekologicznego.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
15.			Str. 161 Tabela 69 Wskaźniki redukcji emisji pyłu PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla wybranych działań naprawczych obniżenia emisji z sektora komunalno-bytowego. Jeśli uwzględniono efekt ekologiczny w przypadku instalacji kolektorów słonecznych, proponuje się dodać pompy ciepła do przygotowania cwu.		Uwzględniono Dodano w tabeli efekt dla instalacji pompy ciepła bez wymiany kotła węglowego podobnie jak dla kolektorów słonecznych
16.			Str. 161 Tabela 69 i str. 162 Tabela 70 Zapis „pompa ciepła ziemna” proponuje się zastąpić zapisem „pompa ciepła gruntowa”.		Uwzględniono Zmieniono zapis zgodnie z uwagą
17.			str. 173 Tabela 79 Proponuje się dodać wskaźnik monitorowania.	W związku z tym, że samorzady gminne są obowiązane do przekazywania informacji odnośnie działań krótkoterminowych różnym podmiotom, należałoby wprowadzić przy poziomie 2 wskaźnik monitorowania: „spełnienie obowiązku przekazywania informacji – wersja elektroniczna lub papierowa [szt.]” (analogicznie do poziomu 3).	Uwzględniono Zmieniono zapis zgodnie z uwagą – dodano wskaźnik monitorowania
18.			str. 192 Rysunek 39. Schemat przepływu informacji w ramach Planu działań krótkoterminowych Brak strzałki od „Samorzady gminne” do „Dyrektorzy placówek ochrony zdrowia”.	Zgodnie z Tabelą 79 i Tabelą 80, zarówno przy poziomie 2 i 3 PDK, „Samorzady gminne przekazują informacje odnośnie działań krótkoterminowych dla (...) kierownictwa (zarządzających) podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej (...)”. Podczas opiniowania pierwszej wersji POP zaproponowano już taki zapis. W zestawieniu uwag, wniosków i opinii z konsultacji i opiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego wskazano że uwaga została uwzględniona. Tymczasem w obecnie	Uwzględniono Zmieniony został cały schemat przepływu informacji.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
				opiniowanej wersji dokumentu nadal występuje ten sam błąd	

Podsumowanie wniosków ze spotkań konsultacyjnych

Tabela 3. Odniesienie do uwag i wniosków wniesionych w trakcie spotkania konsultacyjnego dotyczącego projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego

Lp.	Komentarz zgłoszony w trakcie spotkania	Informacja o sposobie uwzględnienia
1.	Na ile powinny być uwzględniane informacje o korytarzach przewietrzania planach zagospodarowania przestrzennego w gminach i czy jest to działanie obligatoryjne	Wyjaśnienie Informacje o korytarzach przewietrzania dotyczą głównie miast, a nie gmin, które nie mają problemu z gęstą zabudową mieszkaniową. Działanie nie jest obligatoryjne, a zalecane do realizacji w celu utrzymania zrównoważonej polityki przestrzennej z zachowaniem dbałości o przestrzeń miast.
2.	Jakie negatywne opinie były w zakresie Programu w trakcie opiniowania Programu.	Wyjaśnienie Negatywne opinie dotyczyły głównie wysokich poziomów redukcji emisji zanieczyszczeń dla gmin, a także zbyt wysokich kosztów realizacji działań w latach kolejnych.
3.	Jak wygląda jakość powietrza za 2019 rok według nowej oceny jakości powietrza	Wyjaśnienie Jakość powietrza w 2019 roku poprawiła się w stosunku do roku 2018. Zmniejszyły się znacznie obszary występowania przekroczeń stężeń dopuszczalnych i docelowych substancji.
4.	Kiedy będzie nowa uchwała antysmogowa	Wyjaśnienie Podjęcie nowej uchwały antysmogowej jest jednym z działań w Programie ochrony powietrza przewidzianym do realizacji do 31.12.2021 roku.

Podsumowanie wniosków z konsultacji społecznych

Tabela 4. Odniesienie do uwag i wniosków wniesionych na etapie dodatkowych konsultacji społecznych projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
1.	UMWO	Podrozdział 6.1 Szacunkowy poziom tła regionalnego zanieczyszczeń w roku bazowym 2018, opis pod Tabelą 31. Zakres stężeń tła regionalnego w strefach województwa opolskiego w 2018 r.	- zamiast zapisu w zdaniu: Przedstawione dane dotyczące zakresów tła regionalnego (tabela 32) wskazują, że wartości te w przypadku pyłu zawieszzonego PM10 sięgają średnio 30% poziomu dopuszczalnego. (...)	<i>powinien być zapis:</i> Przedstawione dane dotyczące zakresów tła regionalnego (tabela 31) wskazują, że wartości te w przypadku pyłu zawieszzonego PM10 sięgają średnio 30% poziomu dopuszczalnego. (...)	Uwzględniono Zmieniono numer tabeli w nawiasie.
2.			- zamiast zapisu w zdaniu: Rozbicie tła regionalnego na transgraniczne, krajowe i naturalne wskazuje, że największy udział ma tło krajowe (tabela nr 33 i tabela nr 34), co oznacza, że konieczne jest prowadzenie działań naprawczych na terenie całego kraju w celu istotnej poprawy jakości powietrza. (...)	<i>powinien być zapis:</i> Rozbicie tła regionalnego na transgraniczne, krajowe i naturalne wskazuje, że największy udział ma tło krajowe (tabela nr 32), co oznacza, że konieczne jest prowadzenie działań naprawczych na terenie całego kraju w celu istotnej poprawy jakości powietrza. (...)	Uwzględniono Zmieniono numer tabeli w nawiasie.
3.	UMWO	Podrozdział 6.2.1. Strefa miasto Opole str. 83	- zamiast zapisu w zdaniu: Znaczący jest również udział emisji pochodzącej z ogrzewania budynków, co wyraźnie pokazuje wykres (rysunek nr 23). (...)	<i>powinien być zapis:</i> Znaczący jest również udział emisji pochodzącej z ogrzewania budynków, co wyraźnie pokazuje wykres (rysunek nr 26). (...)	Uwzględniono Zmieniono numer tabeli w nawiasie.
4.	UMWO		- zamiast zapisu w zdaniu: Pokazano to na wykresie (rysunek nr 24), który prezentuje odpowiedzialność różnych rodzajów źródeł na obszarze przekroczeń w Opolu oraz pokazuje sytuację w poszczególnych punktach pomiarowych znajdujących się	<i>powinien być zapis:</i> Pokazano to na wykresie (rysunek nr 27), który prezentuje odpowiedzialność różnych rodzajów źródeł na obszarze przekroczeń w Opolu oraz pokazuje sytuację w poszczególnych punktach pomiarowych znajdujących się w obrębie	Uwzględniono Zmieniono numer tabeli w nawiasie.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			w obrębie obszaru przekroczeń w mieście.	obszaru przekroczeń w mieście.	
5.	UMWO	Podrozdział 11.2. Ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomów alarmowych i poziomów informowania społeczeństwa z listą działań krótkoterminowych zmniejszających to ryzyko, Rysunek 35 i 36. Porównanie przebiegu zmienności stężeń 24-godz. pyłu zawieszonego PM10 w I i w IV kwartale 2018 r. w Opolu z prędkością wiatru; Rysunek 1 i 38. Porównanie przebiegu zmienności stężeń 24-godz. pyłu zawieszonego PM10 w I i w IV kwartale 2018 r. w Opolu z wysokością warstwy mieszanania	Oś Y z lewej strony wykresu można byłoby podpisać: „stężenie PM 10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]” zamiast „stężenie dobowe PM 10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]”. Natomiast podpis pn. „stężenie dobowe PM 10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]” zamieścić pod osią X wykresu.		Uwzględniono Zmieniono opis osi Y na wykresach 36, 37 i 38, natomiast dodano tytuł wykresu nad wykresem.
6.	UMWO	Tabela 85. Porównanie wielkość stężeń średniorocznych wg pomiarów oraz zamodelowanych dla analizowanych zanieczyszczeń w roku bazowym 2018	Proponujemy w tytule tabeli zmienić wyraz "wielkość" na wyraz "wielkości" oraz dopisać jednostkę stężeń [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] w kolumnach dot. stężeń średniorocznych wg pomiarów, wg modelowania, błędu bezwzględnego.		Uwzględniono Tytuł tabeli został zmieniony zgodnie z sugestią.
7.			W rozdziale 9.3 pn. „Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych” brakuje zapisu, że są w nim wymienione działania, które <u>powinny być realizowane</u> .		Uwzględniono Na wstępie rozdziału dodano informację o działaniach.
8.	UMWO	Rozdz. 9.3 Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych	Proszę rozważyć również kwestie jednoznacznego wskazania w POP, które działania naprawcze są obowiązkowe do realizacji (nakazane), a które działania są działaniami fakultatywnymi (zalecane lub postulowane). Zapisy trochę podobne jak miejscowych planów	Mamy głosy, że trudno będzie realizatorom działań naprawczych wynikających z POP, określić które zadania są bezwzględnie wymagane do realizacji, za brak realizacji których gminy będą karane.	Uwzględniono W programie wskazane zostały działania fakultatywne w rozdziale 9.2 oraz zaznaczenie że działania w harmonogramie w rozdziale 9.4. stanowią działania obowiązkowe.

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			zagospodarowania.		
9.	Osoba fizyczna		<p>W moim domu używamy bardzo starego pieca węglowego nie spełniającego żadnych norm emisji. Postanowiłem go wymienić i uzyskać na ten cel dofinansowanie. Okazuje się jednak, że aktualnie istniejące programy ochrony powietrza wykluczają mnie i moją rodzinę i jest to rażąco niesprawiedliwe.</p> <p>Poniżej zamieszczam krótki opis problemów z jakimi się spotkałem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program Czyste powietrze wyklucza mnie jako osobę, która przekroczyła dochód 100 tys. zł nie biorąc zupełnie pod uwagę, ile osób jest w moim gospodarstwie domowym i ile z nich mam na utrzymaniu. 2. Wykluczony jestem także ze wsparcia udzielanego z budżetu gminy, gdyż gmina - wchodząc w kompetencje innych organów - wymaga zgody wszystkich współwłaścicieli nieruchomości. A przecież nie występuję do gminy o zgodę na wymianę pieca, a z wnioskiem o dofinansowane na ten cel dla jednego ze współwłaścicieli, który jest inwestorem tego przedsięwzięcia. 3. Zakład gazowniczy odmawia połączenia domu do sieci gazowniczej z powodu "nieopłacalności", gdyż przy odcinku ok 1 km wymagają min. 15 domów, a na naszym osiedlu domów 		<p>Wyjaśnienie</p> <p>Programy pomocowe dofinansowania wymiany źródeł spalania są okresowo zmieniane, dlatego też być może opisana sytuacja zmieni się.</p> <p>Program ochrony powietrza może wskazać bariery realizacji, ale nie zniweluje wszystkich barier dla osób fizycznych. Natomiast poza gazem pozostaje jeszcze możliwość wymiany na niskoemisyjne kotły węglowe lub też ewentualnie pompę ciepła.</p>

Lp.	Instytucja wnosząca uwagę lub wniosek	Odniesienie do dokumentu POP	Treść uwagi lub wniosku	Uzasadnienie uwagi lub wniosku	Informacja o sposobie uwzględnienia uwag
			jest ich tylko 6. Nie mogę więc otrzymać dofinansowania z żadnego źródła, ani też zrezygnować z paliw stałych. Wszelkie programy pomocowe wykluczają więc takie rodziny jak moja.		

Spis tabel

<i>Tabela 1. Odniesienie do uwag i wniosków wniesionych na etapie opiniowania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów oraz starostów powiatów województwa opolskiego do projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego ..</i>	<i>3</i>
<i>Tabela 2. Odniesienie do uwag i wniosków wniesionych po terminie oficjalnych konsultacji społecznych i opiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego.....</i>	<i>16</i>
<i>Tabela 3. Odniesienie do uwag i wniosków wniesionych w trakcie spotkania konsultacyjnego dotyczącego projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego .....</i>	<i>23</i>
<i>Tabela 4. Odniesienie do uwag i wniosków wniesionych na etapie konsultacji społecznych projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego .....</i>	<i>24</i>